

“Hem de rentar la cara a Benidorm”

A la casa on va passar la infantesa Antoni Mayor (Benidorm, 1953), els turistes s'hi passejaven com si fóra casa seua. Amb aquests precedents, no és estrany que els socis d'Hosbec, la patronal hotelera de Benidorm i Costa Blanca, l'hagen triat com a nou president d'una entitat que reclama més atenció de les administracions públiques.

Mes d'abril. Trenta graus de temperatura. Els carrers baixen plens de gom a gom. Una marea humana composta majoritàriament per octogenaris autòctons i forans, entre els quals s'amaga alguna parella perillosament bronzejada. Som a Benidorm, aquella ciutat que els anys 60 es va popularitzar gràcies al moderníssim Festival Internacional de la Cançó de Benidorm i que avui, en temporada baixa, registra la concentració més gran de gaiatos i dentadures postisses en molts quilòmetres. Incontinència urinària i urbanística semblen anar de bracet en aquestes latituds del país. Benidorm és, per a bé i per a mal, un fenomen social, urbanístic, però sobretot turístic, digne d'estudi. Turisme de les tres P, en diuen: pipes, passeig i platja. I, en vista de les xifres, la fórmula funciona. Cada any, milers de persones decideixen de passar uns quants dies prenent el sol en aquesta ciutat. Exactament, 10.298.694 milions de persones van pernoctar l'any passat en algun dels 125 hotels de Benidorm, cosa que la converteix en la tercera ciutat més visitada de l'estat espanyol, només darrere Barcelona i Madrid. L'ocupació hotelera mitjana anual va ser del 81,68%. “Benidorm és el municipi turístic per excel·lència”, explica orgullós Antoni Mayor, assegut relaxadament en un dels hotels que la seua cadena, Ona Sol –tercer grup hotelier més important del País Valencià, amb 2.600 places–, té a la ciutat. Des del febrer passat, representa els 211 esta-

bliments hotelers, apartaments turístics i càmpings que conformen l'Associació Empresarial Hotelera de Benidorm i Costa Blanca (Hosbec). Aquest home de tracte amable i rialla fàcil, que havia estat regidor del Bloc Nacionalista del País Valencià, arriba al capdavant de l'entitat amb “la il·lusió de fer-ho tan bé com puga” i treballar per “aportar noves idees”.

—El vostre pare va començar llogant habitacions. Com recordeu aquells temps?

—Ell treballava a principi dels 60 en la pedra. El 1965 va comprar una finca on avui hi ha el Fiesta Park i va fer una casa per a viure amb dos dormitoris a baix. Començaren a arribar els operadors turístics, sempre amb les carteres plenes —ells han estat els únics que ha finançat el creixement de Benidorm. Li van dir que fera dues plantes damunt del xalet i llogara habitacions. I van començar a arribar turistes. Era gent molt entranyable, molt familiar, pràcticament entraven a la cuina, es feien els sandvitxos... Era un altra cosa, molt més innocent. Ara és una mica més fabril. Benidorm es una fàbrica, però en el bon sentit de la paraula. Ampliació rere ampliació, vam arribar a les 300 habitacions que tenim ara. Després vam crear la cadena Ona Sol.

—Què ha canviat del 1965 ençà?

—Venia molta gent jove. Tots els mercats que ara anhelem, escandinaus, danesos, suecs, noruecs... venien. Recorde que als estius, als hotels, hi havia

la meitat anglesos i la meitat alemanys. I francesos també n'hi havia, amb moltes discoteques. Sobretot entre el 15 de juny i el 15 de setembre, venia gent jove perquè açò tenia un encant especial. Aqueixos turistes els hem anats perdent. Benidorm, els anys 70, era Eivissa o Corfú. Benidorm ha anat fent-se gran i hem generat una altra mena de turisme: Benidorm s'ha convertit en una ciutat turística, més que en un municipi encantador. Ara som una ciutat turística, i la meua teoria és que com més ciutat siguem, més èxit tindrem. Som una ciutat de platja, no n'hi ha cap dubte, però també ens falten més incentius.

—El turisme de masses ha desprestigiada Benidorm?

—No, ací no vam saber interpretar els moments. Quan teníem tants alemanys, Benidorm havia d'haver estat capaç de llegir què volia el client i trobar la manera que s'hi trobara a gust. Els estratèges no vam estar a l'altura.

—El model Benidorm ha caducat?

—No, el model que ha caducat és el que no té hotels. Un lloc que tinga molts hotels té l'èxit assegurat. I si hi afegeixes la verticalitat del nostre urbanisme, hi ha dos valors que sumen. En alguns altres llocs, tenen moltes urbanitzacions però, excepte els tres mesos d'estiu, els carrers hi són morts. Nosaltres estem oberts tot l'any. Qui té les pernoctacions que té Benidorm? Madrid, 14 milions d'estades; Barcelona, 11; Benidorm 10,8. Qui té la força? Això hauria de tenir un premi i aqueix premi hauria d'arribar en forma d'inversions. Cal fer campanyes de promocions per explotar nous mercats i protegir els que ja tenim.

—Penseu que les administracions públiques no han tingut en compte les vostres reivindicacions?

—Cal ser justos. El que més ha fallat ha estat Madrid, i ho dic perquè aquests darrers quaranta anys ha fet ben poc. Madrid no hi ha invertit res, ací. Només ha fet la A-7, que no és que la feren, és que van autoritzar a fer-la. La qüestió de les infraestructures és bàsica. I aquí, Catalunya ha jugat malament.



RAFA GEL

"Catalunya ha jugat malament, perquè ha tingut capacitat de decisió a Madrid, i el TGV de la costa hauria d'estar fet des de fa anys."

—**En quin sentit?**

—Els han tingut capacitat de decisió a Madrid, i el TGV de la costa hauria d'estar fet des de fa anys. No sé per quins set sous s'ha fet abans Sevilla, Valladolid... Si fa quaranta anys la iniciativa privada va fer la A-7 fou perquè va veure-hi negoci. Ara tot és queixar-se, però açò hauria d'estar resolt des de fa quinze anys. Sense transport no hi ha turisme.

—**El boom urbanístic, als hotelers els va bé o malament?**

—Als hotelers ens afecta tot allò que es planteja malament. En vista del desgavell, caldria fer un pla general d'ordenació urbana del País Valencià, salvar allò que es puga i tractar d'ordenar-ho. També cal dir que no tot el que s'ha fet són barbaritats. La construcció ha creat riquesa i si no ho ha fet millor ha estat perquè les administracions públiques, que són les que fan les lleis, no han estat diligents. A Benidorm, per exemple, s'ha seguit un model molt determinat que ara molts urbanistes lloen perquè diuen que és més sostenible que l'horit-

zontal, que ocupa molt d'espai i crea disfuncions.

—**Creieu que s'ha construït en excés o que, com deien els promotors, s'ha construït perquè hi havia demanda?**

—Hi deu haver de tot. Crec que calia més racionalitat: en els booms és quan la iniciativa pública ho ha d'aprofitar per fer coses que li han de permetre una bona posició. Allò que dóna valor són els camps de golf, instal·lacions que ens complementen turísticament. A mi no em sembla bé això dels ecologistes de "camps de golf, no", "molls, no"... Turquia, Egipte fan allò que ací prohibim: camps de golf, molls, instal·lacions de tota mena... Cal fer les coses sense eixir de marc. Hem d'aprendre a viure en un espai natural que ens crea valor. Jo, ara, pararia, reconduiria, miraria què es pot salvar i deixaria fer el que es puga fer, i no PAI pertot arreu.

—**El turisme de masses és compatible amb el medi?**

—Home, el medi tampoc no és que els turistes se'l mengen a mossos quan vénen [riu]. El medi és una cosa molt

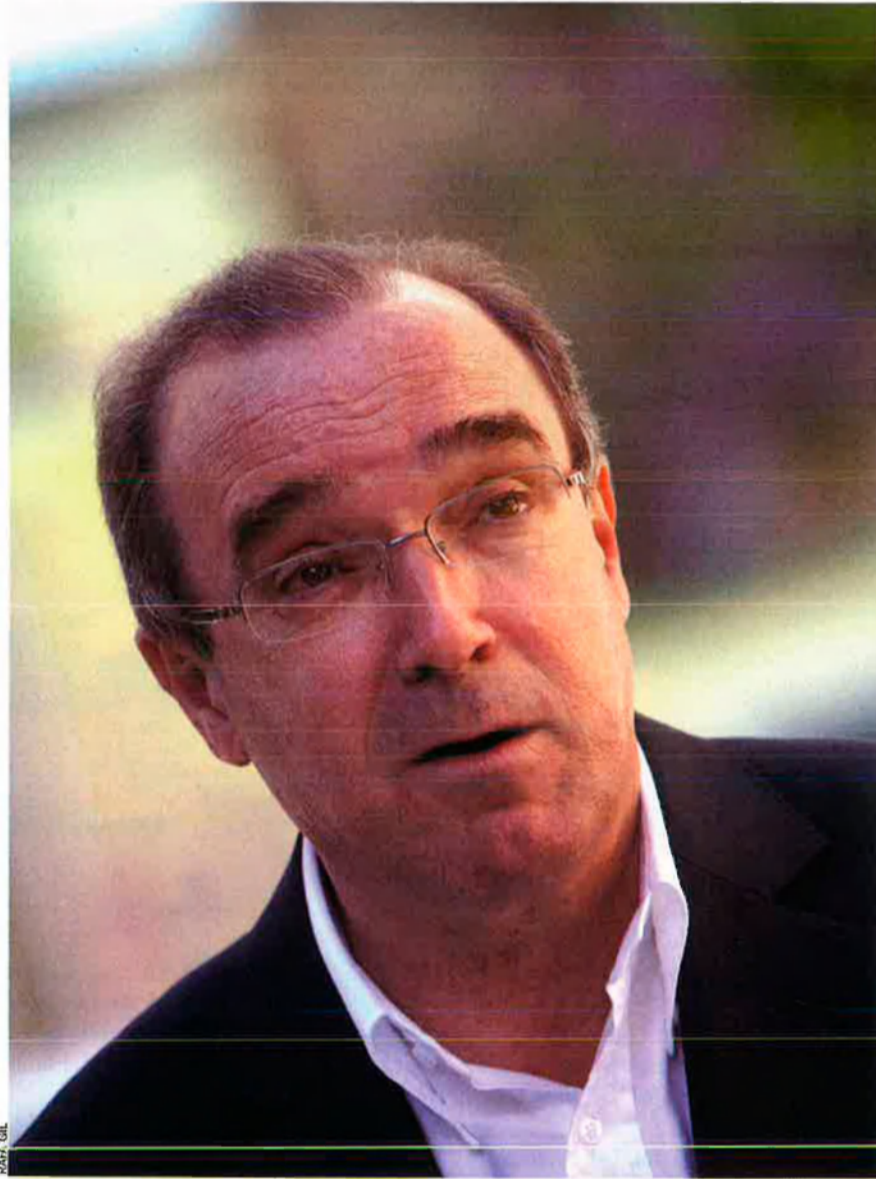
general i molt global. El que no pot ser és que destruïm indrets que són una meravella. Però deixar créixer les ciutats és la vida mateixa. Cal anar amb cura quan fem definicions globals.

—**El model Benidorm sempre ha tingut mala premsa...**

—Això ha estat perquè érem únics, i quan un és únic, tots s'hi fiquen. Quan un fa una cosa bé, a la llarga, els experts se n'adonen. Londres fa edificis superalts, Madrid, Barcelona... L'altura és més sostenible. El debat sobre l'altura l'anem guanyant. Benidorm és la ciutat amb més edificis alts del món, més que Nova York.

—**I estèticament, us agrada?**

—Això ja és un altra cosa. Potser els promotors no han actuat amb tot l'amor que feia falta per a fer coses de més qualitat. Si jo fóra alcalde i un promotor em proposara un edifici que no em dóna suport afegit, no l'aprovaria. Trastos, no en volem. Ha hi hagut molta gent que ha fet edificis grisos, sense valor. Ens farien falta promotors i polítics que tingueren ganes que açò es fera millor. Hi ha edificis que són molt



"A Benidorm, hi caben tots: els qui paguen 20 euros per pensió completa i el qui paga 100 milions per un apartament de 70 metres."

bonics i n'hi ha que no aporten absolutament res. Caldria ser més atrevits i fer una cirurgia urbanística més forta per recuperar el *glamour* urbanístic. Caldria incentivar alguns propietaris a canviar i transformar-se.

—Benidorm s'ha lligat molt a l'Espanya de pandereta i paella...

—Hem de demostrar als turistes a través de campanyes de promoció que els oferim alguna cosa millor d'allò que la gent creu que som. Campanyes de publicitat serioses, crec que no se n'han fet. El Benidorm d'avui no és el Benidorm d'abans i hem de saber transmetre-ho. La nostra planta hotelera és reformada, tenim camps de golf, parcs temàtics, el palau de congressos, el pas-

seig nou... Tenim coses noves però no anem a vendre-les. Hem de ser capaços de rentar la cara de Benidorm.

—Heu dit que Benidorm és un producte de primera necessitat turística. Què volíeu dir?

—El turisme és un bé de consum de primera necessitat, com el pa, la llet i l'oli. Els treballadors necessiten eixir de vacances, siga on siga i de la mena que siguen. La gent prefereix anar de vacances que reformar la casa o comprar-se un cotxe. Benidorm és com la Coca-cola, que en beuen els rics i els pobres. A Benidorm, hi caben tots, els qui paguen 20 euros per pensió completa i el qui paga 100 milions per un apartament de 70 metres. A tota la gent

li agrada. La gent és feliç passejant-se per Benidorm.

—I gasta prou, el turisme?

—El turista d'ací gasta el que gasta. El turista de golf o de congressos gasta tres voltes més que el de platja. Nosaltres hem de mirar de promoure instal·lacions per a la temporada baixa. Tenim una temporada mitjana i baixa molt competitiva, per no dir amb preus massa ajustats. Haurem d'anar apujant una miqueta més els preus per ser més rendibles.

—Què us sembla la política de grans esdeveniments?

—València n'ha tret rendiment, s'ha projectat com una ciutat de referència entre les grans ciutats europees, gràcies sobretot als vols barats. A nosaltres ens sembla excel·lent. Ara bé, una política de grans esdeveniments de manera permanent no ens sembla bé. Els grans esdeveniments els hem de compartir entre les quatre marques turístiques que hi ha al País Valencià.

—Quin territori del País Valencià té més potencial turístic?

—Crec que cada territori ha d'apostar pel que és i no intentar traslladar Benidorm a Cullera ni intentar que Benidorm s'assemble a Cullera. Cada un ha d'assumir el que és i tractar de millorar el producte que té.

—Per què Hosbec es va desmarcar de la patronal turística autonòmica que va impulsar la Generalitat?

—Nosaltres no ens en vam desmarcar. Va ser la Generalitat que va impulsar la nova entitat. Nosaltres tenim trenta anys i ells un any i mig. Hosbec encara no ha vist l'oportunitat de ser-hi, però estem oberts a parlar-ne.

—Els pobles turístics com Benidorm, Torrevella, Guardamar... estan predestinats a perdre la identitat?

—[Pensa i somriu.] Queda un nucli dur del poble, la gent que ha nascut ací fa cinquanta anys. Representem el Benidorm d'abans i ens veiem en els soterraments. Cada volta queda menys d'aquell poble de quaranta anys enre, som més americans, un amalgama amb una personalitat nova, ni pitjor ni millor. L'ésser humà és global. A Benidorm, de quaranta anys ençà hi ha una societat nova. I a banda, quedem els vells rockers.

Violeta Tena